

HALLITUKSEN ESITYS LIITON TOIMINTASUUNNITELMAKSI VUODELLE 2010

Vuoden 2010 pääprojekti:

SYL:n hallitus määrittelee liittokokouksen linjausten mukaisesti SYL:n tavoitteet eduskuntavaaleihin 2011 ja aloittaa vaikuttamisen puolueiden eduskuntavaaliohjelmiin, muiden järjestöjen tavoitteisiin sekä valmisteleviin viranhaltijoihin ja laitoksiin.

PERUSTELU: Vuosi 2010 on hallitusohjelmavaikuttamisessa keskeinen, sillä puolueet määrittelevät omat tavoitteensa sen aikana. Hallitusohjelmakirjauksia valmistellaan vuoden aikana myös ministeriöissä ja muissa järjestöissä. Vaikutustyö sisältää sekä julkista toimintaa että matalan profiilin vaikutustyötä, ja siihen tarvitaan koko keskustuimiston resursseja.

Liittokokouksen linjaukset:

- Maksuton koulutus turvattava
- Opintotuki riittäväksi
- Työurien pidentäminen ei saa heikentää opiskelijahyvintointia

Budjettitavoitteet 2010:

- Budjettitavoite 1: SYL vaikuttaa siihen, että opintotuen elementit sidotaan indeksiin. (~25 M€/vuosi)
- Budjettitavoite 2: opintorahan huoltajakorotus (kustannusvaikutus n. 20M€)
- Budjettitavoite 3: SYL vaikuttaa siihen, että ateriatuki seuraisi jatkossa opiskelijaruoan enimmäishinnan nousua (25c korotus = 3,5M€)

37 Poliittinen toiminta ja vaikutustyö

38 1. Nostetaan pätkätyö poliittiseen keskusteluun.

39 Kuvaus: SYL käyttää julkisia puheenvuoroja sen puolesta, että sosiaaliturvaa
40 muutettaisiin vastaamaan paremmin pätkätyössä olevien tarpeita.

41 PERUSTELU: Yhteiskunnan rakennemuutos ja talouden globalisaatio ovat voimakkaasti muuttaneet
42 suomalaista työelämää, ja yli puolet uusista työsuhteista solmitaankin määräaikaisina. Vakinaisten
43 työsuhteiden vähentyminen koskettaa myös korkeasti koulutettuja sekä erityisesti naisia. Uusien
44 katkonaisten työurien rinnalle tarvitaan työvoimapolitiikkaa ja sosiaaliturvaa, joka ottaa huomioon
45 muuttuneet työsuhteet. Kokoaikaisten ja pitkien työsuhteiden rinnalle tulee rakentaa pätkätyöläisille
46 oma raiteensa. Koska yliopistoista valmistuvista yhä suurempi joukko kohtaa epävarmat
47 työmarkkinat ja pätkätyöt, on SYL:n ja tarkoituksenmukaista osallistua keskusteluun työelämän
48 ongelmista. SYL tiivistää yhteistyötään ammattijärjestöjen kanssa ja pyrkii nostamaan keskusteluun
49 pätkätöihin liittyviä ongelmia.

50 2. Herätellään valtakunnallista keskustelua korkeakoulujärjestelmän 51 tulevaisuudesta.

52 PERUSTELU: Linjapaperiluonnoksessa esitetään, että korkeakoulujärjestelmää kehitetään
53 yhtenäisemmäksi, erilailla profiloituneista korkeakouluista muodostuvaksi kokonaisuudeksi. Mikäli
54 tämä kirjaus hyväksytään liittokokouksessa, SYL:n ottaa aktiivisen roolin asian suhteen ja nostaa asia
55 keskusteluun. Vaikka duaalimalliin ei otettaisi kantaa linjapaperissa, korkeakoulujärjestelmän
56 kehittämisestä on joka tapauksessa syytä käydä julkista keskustelua.

57 3. Seurataan stipendijärjestelmien kehittymistä korkeakouluissa ja luodaan 58 opiskelijalähtöiset raamit stipendijärjestelmien vähimmäisehdoille yhdessä 59 SAMOK:n kanssa.

60 PERUSTELU: Vuonna 2009 hyväksytty yliopistolaki mahdollistaa lukukausimaksujen perimisen EU-
61 ja ETA-maiden ulkopuolisilta opiskelijoilta. Mikäli korkeakoulu haluaa periä lukukausimaksuja, sen
62 on luotava stipendijärjestelmä. SYL:n on syytä yhdessä ylioppilaskuntien kanssa huolehtia, että
63 järjestelmistä tehdään oikeudenmukaiset

64 4. Toteutetaan Opiskelijan yliopisto 2010 –selvitys yhdessä OTUS rs:n kanssa.

65 PERUSTELU: Tämä tulee olemaan järjestyksessään neljän Opiskelijan yliopisto –selvitys, jonka SYL
66 tekee yhdessä OTUS rs:n kanssa. Selvityksellä on jo omalla tavallaan vakiintunut asema ja on
67 opiskelijaliikkeen oman tiedonkeruun näkökulmasta hyvä, että se tehdään jälleen vuonna 2010.
68 Selvitys tarjoaa ainakin jossain määrin yli ajan vertailukelpoista tietoa ja on positiivista, että
69 opiskelijaliikkeellä on edunvalvontansa tueksi myös selvitystietoa. Palautteen mukaan selvityksestä
70 on ollut apua erityisesti paikallisessa edunvalvonnassa, eikä sen kansallisen tason merkitystään ole
71 tarpeen väheksyä.

72 5. Seurataan tiiviisti soveltumattomuuden ratkaisuja -työryhmän työskentelyä sekä 73 muita vastaavia aloitteita ja huolehditaan siitä, että opiskelijoiden oikeusturvaa ei 74 murenneta.

75 TAUSTA: OPM on työryhmässään miettinyt alalle soveltumattomien opiskelijoiden erottamisia ja
76 muita rankaisutoimia. Opiskelijan oikeusturvan kannalta on erittäin tärkeää, että SYL yhdessä
77 SAMOKin kanssa seuraa kehitystä aktiivisesti ja pyrkii kaikin tavoin vaikuttamaan siihen, että
78 ratkaisut eivät heikennä opiskelijoiden oikeusturvaa.

79 **6. Osallistutaan opintotukityöryhmän seuraamiseen ja vaikutetaan tavoitteidemme**
80 **läpiviemiseen**

81 TAUSTA: Osallistutaan OPM:n opintotukityöryhmän työhön ja seurataan aktiivisesti opintotuen
82 ympärillä käytävää yhteiskunnallista keskustelua. Vaikutetaan opintotukityössä siihen, että SYL:n
83 näkemykset paremmasta opintotuesta otetaan huomioon opintotukea uudistettaessa.

84 **7. Lähestytään suomalaisia vakuutusyhtiöitä ja yliopistoja tavoitteena saada hyvä**
85 **sairasvakuutuspaketti EU- ja ETA- maiden ulkopuolisille tutkinto-opiskelijoille.**

86 PERUSTELUT: EU- ja ETA-maiden ulkopuolelta saapuvilta opiskelijoilta edellytetään kattava
87 sairausvakuutus oleskeluluvan saamiseksi. Ulkomaisten yhtiöiden tarjoamien vakuutusten kattavuus
88 vaihtelee laidasta laitaan, ja ongelmaksi opiskelijoille on erityisesti muodostunut niiden usein korkea
89 hinta. SYL on vuonna 2009 lähestynyt suomalaisia vakuutusyhtiöitä ja selvittänyt niiden kiinnostusta
90 tarjota vakuutuksia poikkeuksellisesti ryhmälle ulkomaalaisia. Lakien ja säädösten puitteissa yksi
91 mahdollisuus olisi järjestää sairausvakuutusasia yliopistojen kautta, niiden ottamalla
92 ryhmävakuutuksilla. SYL:n on syytä jatkaa neuvotteluita vakuutusyhtiöiden kanssa ja lähestyä
93 asiassa myös yliopistoja.

94
95

96 **Järjestöllinen kehittäminen**

97 **8. Arvioidaan yhdessä ylioppilaskuntien kanssa tarve nykyisenlaajuiselle**
98 **keskustoimiston sivusektoritoiminnalle.**

99 PERUSTELU: Nykyisin osa sivusektoreiden toiminnasta koostuu pelkästään tapaamisen
100 järjestämisestä, ja osittain toiminta on sulautunut sitä organisoivan pääsektorin toimintaan. Joillakin
101 sivusektoreista (kulttuuri, kunta, kaksikielisyys, ympäristö) toiminta liittyy valtakunnalliseen
102 edunvalvontaan, osalla viestintään ja osalla SYL:n palvelutehtävään jäsenjärjestöille. Tämän vuoksi
103 sivusektorien olemassaoloa ja toteutusta on tarpeen arvioida kriittisesti.

104 **9. Selvitetään mahdollisuudet ulkopuolisen rahoituksen saamiseen**
105 **esteettömyysasiantuntijan palkkaamiseen**

106 PERUSTELU: SYL:n tulee osana muuta toimintaansa vaikuttaa esteettömyyteen ja
107 yhdenvertaisuuteen liittyviin kysymyksiin. Monet näistä vaativat hyvää asiantuntemusta ja
108 perehtymistä, mutta tällä hetkellä siihen ei muun työn ohessa ole riittävästi aikaa. Toisaalta työtä ei
109 SYL:n osalta ole kokopäiväisen verran.

110 **10. Toteutetaan hanke pienten taideylioppilaskuntien (KUVYO, TEYO, SAY, SKY)**
111 **tarpeiden ja edunvalvonnan huomioimiseksi.**

112 PERUSTELU: SYL:n jäsenenä on useita hyvin pieniä ja köyhiä, vapaaehtoistoimintaan perustuvia
113 taideylioppilaskuntia, joista KuvYO, TeYO ja SKY eivät osallistu liiton toimintaan lainkaan;

114 liittokokouksissakin heitä ovat viime vuosina edustaneet SAY:n toimijat. TOKYOn siirtyessä osaksi
115 AYY:tä SAY jää ainoaksi jolla on yhteydet SYL:iin. Pienet taideylioppilaskunnat ovat lukumääräisesti
116 20% liiton jäsenjärjestöistä, liittokokousäänivallaltaan 7/161 (2008) ja resursseiltaan promilleluokkaa.
117 SYL:n keskustuimistolla ei nykyisin ole riittävästi tietoa siitä, mitä niissä tapahtuu. Toisaalta
118 ylioppilaskuntien vahvistunut asema pakottaa ne huolehtimaan toiminnan perusedellytysten,
119 lakisäateisten toimintojen toteutuksesta, ja on ylioppilaskuntien yhteisten etujen mukaista huolehtia
120 näiden tehtävien lainmukaisesta toteutumisesta.

121 **11. Toteutetaan keskustuimiston työn inventaario ja priorisointi**

122 PERUSTELU: SYL:n keskustuimistolla tehdään nykyisin paljon sellaista, joka on ihan hyvä tehdä,
123 mutta johon kuluva aika on pois jostain vielä tärkeämmästä. Keskustuimiston vaikuttamistyö koostuu
124 valtavasta määrästä pieniä projekteja ja erilaisia työryhmiä. Kaikki näistä eivät kuitenkaan ole liiton
125 toiminnan kannalta ensisijaisia, ja niiden luoma päätös- ja kokousrumba vie aikaa liiton johtamiselta
126 sekä epämuodolliselta poliittiselta vaikuttamistyöltä. Inventaario vie aikaa, minkä vuoksi se on hyvä
127 huomioida liiton toimintasuunnitelmassa myös vuonna 2010.

128 **12. Käynnistetään verkkosivu-uudistus osin yhteistyössä OSS-järjestöjen kanssa**

129 PERUSTELU: SYL:n nykyiset verkkosivut ovat ajastaan jäljessä ja vaikeuttavat arkista tiedotusta.
130 OSS-järjestöillä on tietohallinnossa yhteisiä intressejä, ja niiden toteuttamista helpottaa, kun kaikkien
131 nettisivut ovat samalla alustalla. Alustan osalta kustannukset jakautuvat järjestöjen kesken.

132 **13. Luodaan SYL:n kehityspoliittinen strategia, jolla määritellään tavoitteet SYL:n** 133 **tekemälle kehityspoliitille ja kehitysyhteistyölle.**

134 PERUSTELU: SYL:ssa on tehty kehitysyhteistyötä 1950-luvulta lähtien. Laadun ja pitkäjänteisyyden
135 takaamiseksi on syytä miettiä, mihin tavoitteisiin hanketoiminnalla ja kehityspoliitilla pyritään.
136 Samalla päätetään SYL:n kehitysyhteistyötoiminnan painopisteet järjestön voimavarat huomioon
137 ottaen. Työssä on syytä hyödyntää SYL:n kehitysyhteistyövaliokunnan KENKKU:n asiantuntemusta,
138 mutta ottaa myös ylioppilaskunnat vahvasti mukaan.

140 **14. Vahvistetaan ESU:n kautta tapahtuvaa EU-tason vaikuttamistyötä. Toimitaan** 141 **aktiivisesti European Students' Unionin (ESU) visiotyöryhmässä (Vision Task** 142 **Force, VTF).**

143 PERUSTELU: Vaikka koulutus- ja tiedepoliitikka kuuluvat muodollisesti kansalliseen päätösvaltaan,
144 siihen liittyviä asiakokonaisuuksia koordinoidaan ja päätetään tosiasiallisesti yhä enemmän EU-
145 tasolla. SYL:n edunvalvonta vaatii onnistuakseen kansallisvaltiota laajempaa vaikutustyötä. SYL:n
146 linja on ollut vaikuttaa EU-tasolla ESU:n kautta. ESU:n resurssit ovat kuitenkin pienemmät kuin
147 SYL:illä, saati monilla suomalaisilla ylioppilaskunnilla, ja se joutuu keskittymään vain muutamaan
148 projektiin kerrallaan.

149 Suomalaisten opiskelijoiden edun mukaista olisi, että ESU:lla olisi merkittävästi nykyistä paremmat
150 resurssit, laajempi koulutus- ja sosiaalipoliitikan työpöytä ja vaikuttavampi edunvalvonta.
151 Kehitystyössä on kuitenkin edettävä maltilla, jotta järjestön demokratia ja laaja mandaatti säilyvät.
152 Vuoden 2010 syksyn ESU:n liittokokoukseen saakka työskentelevän VTF-työryhmän tehtävänä on
153 esittää ESU:lle pitkän ajan visio ja järjestöllisen kehittymisen suuntaviivat. SYL:lla on edustaja
154 työryhmässä, jonka kautta tarjoutuu tilaisuus vahvistaa järjestön työtä.

155 **15. Valmistellaan OTUS:n kanssa menetelmää, jolla voidaan kerätä opiskelijoiden**
156 **kokemuksia ja toiveita omasta opiskeluympäristöstään nopearytmisesti, ns.**
157 **opiskelijabarometri**

158 PERUSTELU: hankkeen tavoitteena olisi saada SYL:n päätöksenteon ja poliittisen linjan valmistelun
159 tueksi ruohonjuuritason tietoa opiskelijan arjesta. Hanke on ollut esillä Otuksessa yhtenä mahdollisena
160 kehityskohteena. Tämä opiskelijapaneeli olisi opiskelijoista koostuva joukko, jolle voidaan kohdentaa
161 kyselyitä erilaisista teemoista, mutta myös toistuvia samansisältöisiä barometrityyppisiä kyselyitä
162 pitkittäisten muutosten havainnointiin. Otus toimisi hankkeen toteuttajana, SYL kumppanina ja
163 osarahoittajana.